

การวิเคราะห์อุปสงค์ของการใช้บริการหมอคูในกรุงเทพมหานคร

นางสาวณัฐยา น้อยเหลือ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-5443-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

121936250

ANALYSIS OF DEMAND FOR FORTUNE-TELLING SERVICE IN BANGKOK

Miss Nattaya Noilua

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Economics in Economics

Faculty of Economics

Chulalongkorn University

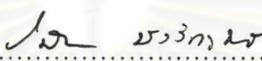
Academic Year 2003

ISBN 974-17-5443-4

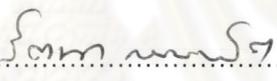
หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
สาขาวิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

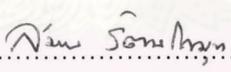
การวิเคราะห์อุปสงค์ของการใช้บริการหมอในกรุงเทพมหานคร
นางสาวณัฐยา น้อยเหลือ
เศรษฐศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท

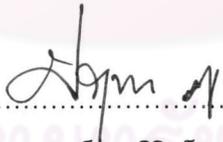
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

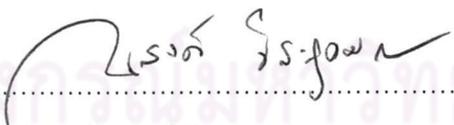

..... คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.โสทธิธร มัลลิกะมาส)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รัตนา สายคณิต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ ศุภกาญจนกันติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ณรงค์ จิระอุดมรัตน์)

ณัฐยา น้อยเหลือ : การวิเคราะห์อุปสงค์ของการใช้บริการหมอดูในกรุงเทพมหานคร. (ANALYSIS OF DEMAND FOR FORTUNE-TELLING SERVICE IN BANGKOK) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท, 112 หน้า. ISBN 974-17-5443-4.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะของผู้ใช้บริการหมอดูและพฤติกรรมการใช้บริการหมอดู (2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การให้บริการหมอดูในกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาลักษณะของผู้ใช้บริการหมอดูและพฤติกรรมการใช้บริการหมอดู พบว่า มีผู้ให้บริการหมอดูในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 58.8 และผู้ที่ไม่ให้บริการหมอดู ร้อยละ 41.2 ลักษณะของผู้ใช้บริการหมอดูส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิง อายุ 20-30 ปี อาชีพธุรกิจส่วนตัวและอาชีพอิสระ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ระดับรายได้ 5,000-10,000 บาทต่อเดือน สถานภาพโสดและหย่า/ม่าย/แยกกันอยู่ และเชื่อในคำทำนายของหมอดู โดยส่วนใหญ่จะใช้บริการหมอดูเฉลี่ย 1-2 ครั้งต่อปี และนิยมดูดวงแบบใช้วันเดือนปีเกิดมากที่สุด โดยราคาเฉลี่ยในการใช้บริการ 100-300 บาทต่อครั้ง และส่วนใหญ่จะนิยมไปดูหมอดูที่บ้านหมอดู เหตุผลที่ผู้ใช้บริการเลือกหมอดู คือ ได้รับคำแนะนำจากญาติหรือเพื่อนฝูงว่าทำนายแม่น และผู้ใช้บริการจะใช้บริการหมอดูในกรณีที่มีปัญหาคับข้องใจ เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเห็นว่าหมอดูสามารถทำให้รู้สึกคลายกังวลขึ้นได้ โดยปัญหาที่นิยมถามหมอดูมากที่สุด คือ ปัญหาอาชีพการงาน

ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของการให้บริการหมอดูในกรุงเทพมหานคร กรณีใช้รูปแบบการพยากรณ์ในการวิเคราะห์ ได้แก่ เพศ สถานภาพโสด รายได้ ราคา ปัญหาคับข้องใจ และความเชื่อ ซึ่งพบว่า ผู้หญิงมีความน่าจะเป็นในการใช้บริการหมอดูมากกว่าผู้ชาย คนที่มีสถานภาพโสด ราคา คนที่มีปัญหาคับข้องใจ และคนที่เชื่อเรื่องโหราศาสตร์และคำทำนายของหมอดู จะมีความน่าจะเป็นที่จะใช้บริการหมอดูไปในทางบวก ส่วนคนที่มีรายได้ 40,001-50,000 บาทต่อเดือน มีความน่าจะเป็นที่จะใช้บริการหมอดูในทางลบ

ปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการหมอดูในกรุงเทพมหานคร กรณีใช้รูปแบบการพยากรณ์วัน-เดือน-ปีเกิดในการวิเคราะห์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพธุรกิจส่วนตัวและอาชีพอิสระ รายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ปัญหาคับข้องใจ และความเชื่อ ซึ่งพบว่า ผู้หญิงมีความน่าจะเป็นในการใช้บริการหมอดูมากกว่าผู้ชาย คนอายุน้อยมีความน่าจะเป็นในการใช้บริการหมอดูมากกว่าคนอายุมาก คนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวและอาชีพอิสระ คนที่มีปัญหาคับข้องใจ และคนที่เชื่อเรื่องโหราศาสตร์และคำทำนายของหมอดู มีความน่าจะเป็นที่จะใช้บริการหมอดูในทางบวก ส่วนคนที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน มีความน่าจะเป็นที่จะใช้บริการหมอดูในทางลบ

สาขาวิชา.....เศรษฐศาสตร์..... ลายมือชื่อนิติ..... ณัฐยา น้อยเหลือ.....
ปีการศึกษา.....2546..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Sam Som Amun.....

4385568629 : MAJOR ECONOMICS

KEYWORD: FORTUNE TELLER / FORTUNE TELLING SERVICE / ASTROLOGY / DEMAND

NATTAYA NOILUA : ANALYSIS OF DEMAND FOR FORTUNE-TELLING SERVICE IN BANGKOK.

THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR DR. SOMCHAI RATANAKOMUT, 112 pp.

ISBN 974-17-5443-4.

The objectives of this thesis are twofold: 1) To study the pattern of consumers' behavior for fortune-telling service in Bangkok and 2) To study the factors determining the demand for that particular service.

The study result reveals that about 58.8% of the sample of 500 have been using the fortune-telling service, while the rest (41.2%) have not used the service. The majority of service users are women or those with age between 20-30 years of age, those with their own independent occupations, those with the level of formal education higher than Bachelor Degree, those with the income level between 5,000-10,000 per month, those with marital status of single/divorced/widow/separate, and those who believe in fortune-telling. Majority of them go to the fortune tellers between 1-2 times a year. They go to the fortune-tellers who employ horoscope based on birth dates. The average price is between 100-300 Baht per visit. They go to the home of the fortune tellers. Majority of them go to the fortune tellers with recommendation from relatives and friends. Majority of the service recipients are having a particular problem and expect that the fortune teller can make them feel better. Most frequently asked questions are about their occupation.

Factors influencing the demand for every type of fortune telling service are sex, marital status, individual problem and consumer's believe. Women have higher probability to use the service more than men. Consumers with marital status of single/divorce/widow/separate, price, are having a particular problem and believe as well as the accuracy of telling are positively associated with demand for fortune telling service, while the fact that the consumers having income between 40,000-50,000 per month is negatively associated with the demand.

For the case of fortune telling based on the birth date, which is a significant portion of the sample, the influencing factors are sex, age, own independent occupation, the level of income less than 10,000 Baht per month, are having a particular problem and believe. Women have higher probability of using the service than men. People with younger age, those with own independent occupation, those having a particular problem, those who believe and the accuracy of the fortune telling are associated positively with the probability of using the fortune telling service, while the level of income less than 10,000 Baht per month is associated negatively with the probability of using the service.

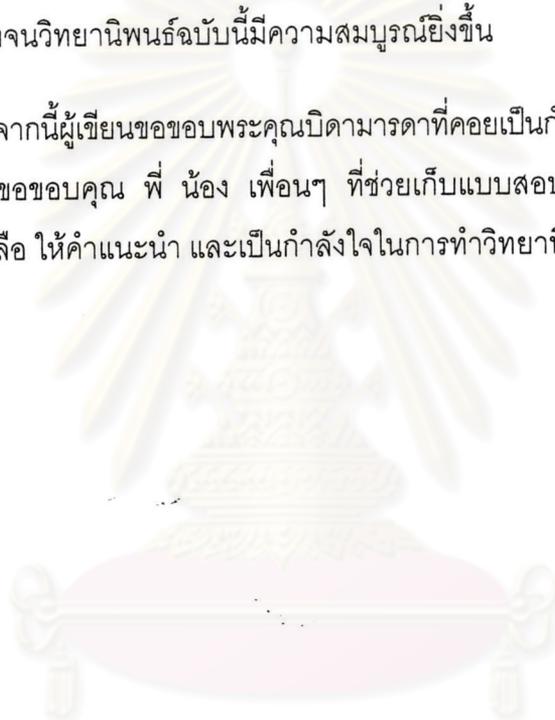
Field of study.....ECONOMICS..... Student's signature..... *Nattaya Noilua*

Academic year.....2002..... Advisor's signature... *Somchai Ratana Komut*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและความเมตตาของบุคคลหลายๆท่าน ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่ช่วยสละเวลาให้คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนได้กรุณาตรวจแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ รัตนา สายคณิต ที่ให้เกียรติเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ ศุภกาญจนกันติ และ อาจารย์ณรงค์ จิระอุดมรัตน์ ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดามารดาที่คอยเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ด้วยดีเสมอมา และขอขอบคุณ พี่ น้อง เพื่อนๆ ที่ช่วยเก็บแบบสอบถาม และขอขอบคุณแจ๊ค ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	5
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	5
1.4 คำจำกัดความ.....	5
1.5 ประโยชน์การศึกษา.....	6
บทที่ 2 รูปแบบการพยากรณ์.....	7
บทที่ 3 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
3.1 แนวคิดทฤษฎี.....	22
3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4.1.1 ลักษณะของผู้ใช้บริการหมอดูและพฤติกรรมการใช้บริการหมอดูใน กรุงเทพมหานคร.....	31
4.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การใช้บริการหมอดูในกรุงเทพมหานคร.....	31
4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5.1 ลักษณะของผู้ใช้บริการหมอดูและพฤติกรรมการใช้บริการหมอดู.....	42
5.2 ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การใช้บริการหมอดูในกรุงเทพมหานคร.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	75
รายการอ้างอิง.....	79
ภาคผนวก.....	82
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา.....	83
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์แบบจำลองโลจิสต์ด้วย SPSS for Windows.....	87
ภาคผนวก ค ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพหมอดู.....	104
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	112

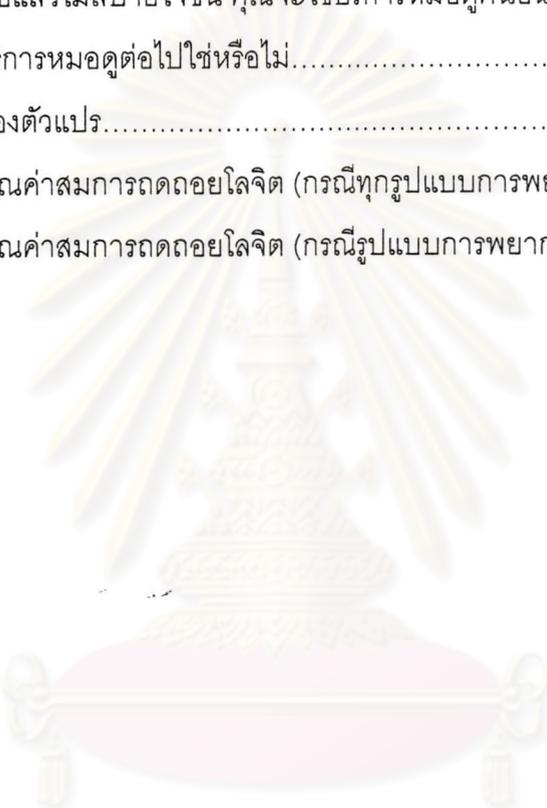
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 การใช้บริการหมอดู.....	3
1.2 ความถี่ในการใช้บริการหมอดู.....	4
5.1 พฤติกรรมการใช้บริการหมอดูโดยรวมในกรุงเทพมหานคร.....	42
5.2 เพศกับการใช้บริการหมอดู.....	43
5.3 อายุกับการใช้บริการหมอดู.....	43
5.4 อาชีพกับการใช้บริการหมอดู.....	44
5.5 ระดับการศึกษากับการใช้บริการหมอดู.....	45
5.6 รายได้กับการใช้บริการหมอดู.....	46
5.7 สถานภาพสมรสกับการใช้บริการหมอดู.....	47
5.8 ความเชื่อกับการใช้บริการหมอดู.....	47
5.9 ผู้ใช้บริการเชื่อคำทำนายของหมอดูแค่ไหน.....	48
5.10 ความถี่ในการดูหมอดูเฉลี่ยต่อปี.....	48
5.11 คุณมีหมอดูที่คุณเป็นประจำหรือไม่.....	49
5.12 คุณเคยใช้บริการหมอดูในรูปแบบใดบ้าง.....	49
5.13 ราคาเฉลี่ยในการดูหมอดูแต่ละครั้ง.....	50
5.14 ราคาในการดูหมอดูแต่ละรูปแบบ.....	51
5.15 คุณเคยไปดูหมอดูที่ไหนบ้าง.....	51
5.16 เหตุผลในการเลือกหมอดู.....	52
5.17 คุณจะไปดูหมอดูในกรณีใดบ้าง.....	53
5.18 ในกรณีที่คุณดูหมอดูเมื่อมีปัญหา คุณมีปัญหาเรื่องใด.....	54
5.19 เพศกับปัญหา.....	54
5.20 สถานภาพกับปัญหา.....	55
5.21 อายุกับปัญหา.....	56
5.22 รายได้กับปัญหา.....	57
5.23 อาชีพกับปัญหา.....	58
5.24 ระดับการศึกษากับปัญหา.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

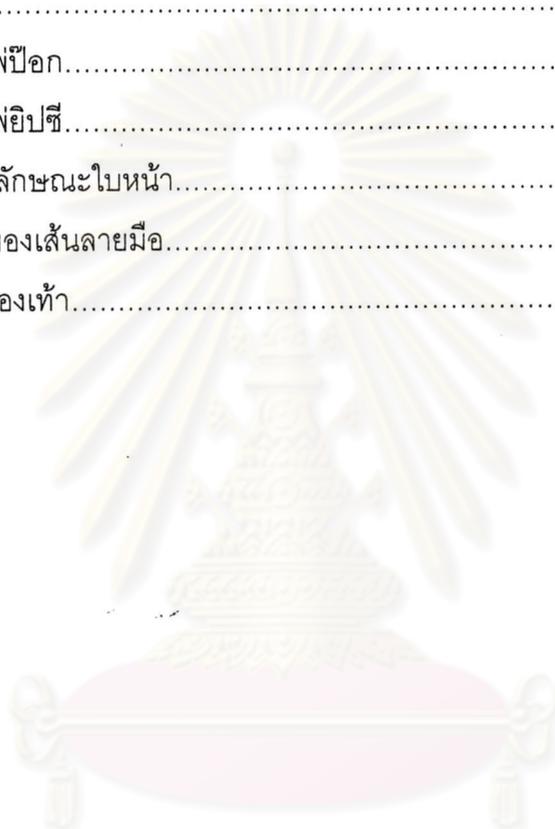
ตารางที่	หน้า	
5.25	หลังจากใช้บริการหมอดูแล้ว คุณรู้สึกสบายใจหรือคลายกังวลขึ้นหรือไม่.....	60
5.26	ระดับความสบายใจ/รู้สึกคลายกังวลหลังจากใช้บริการหมอดู.....	60
5.27	ในกรณีที่ดูหมอดูแล้วไม่สบายใจขึ้น คุณจะใช้บริการหมอดูคนอื่นต่อไปหรือไม่.....	61
5.28	คุณยังคงใช้บริการหมอดูต่อไปใช่หรือไม่.....	61
5.29	รายละเอียดของตัวแปร.....	62
5.30	ผลการประมาณค่าสมการถดถอยโลจิสต์ (กรณีทุกรูปแบบการพยากรณ์).....	66
5.31	ผลการประมาณค่าสมการถดถอยโลจิสต์ (กรณีรูปแบบการพยากรณ์วันเดือนปีเกิด)	71

 ศูนย์วิทยพัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

รูปที่		หน้า
2.1	แผนดวงชะตา และปฏิทินโหราศาสตร์.....	9
2.2	ลักษณะของวงรอบ (Cycle).....	10
2.3	กราฟชีวิต.....	13
2.4	ลักษณะของไฟป๊อก.....	14
2.5	ลักษณะของไฟยิงปี่.....	15
2.6	ตัวอย่างการดูลักษณะใบหน้า.....	16
2.7	ส่วนประกอบของเส้นลายมือ.....	19
2.8	การแบ่งส่วนของเท้า.....	19

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย